IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2023/1032

z dne 25. maja 2023

o vzpostavitvi ukrepov za preprečevanje vnosa virusa rjave grbančavosti plodov paradižnika (virusa ToBRFV) na ozemlje Unije in njegovega širjenja znotraj ozemlja Unije ter spremembi Izvedbene uredbe (EU) 2020/1191

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2016/2031 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. oktobra 2016 o ukrepih varstva pred škodljivimi organizmi rastlin, spremembi uredb (EU) št. 228/2013, (EU) št. 652/2014 in (EU) št. 1143/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi direktiv Sveta 69/464/EGS, 74/647/EGS, 93/85/EGS, 98/57/ES, 2000/29/ES, 2006/91/ES in 2007/33/ES ([1]) ter zlasti člena 30(1) Uredbe,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2017/625 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o izvajanju uradnega nadzora in drugih uradnih dejavnosti, da se zagotovi uporaba zakonodaje o živilih in krmi, pravil o zdravju in dobrobiti živali ter zdravju rastlin in fitofarmacevtskih sredstvih, ter o spremembi uredb (ES) št. 999/2001, (ES) št. 396/2005, (ES) št. 1069/2009, (ES) št. 1107/2009, (EU) št. 1151/2012, (EU) št. 652/2014, (EU) 2016/429 in (EU) 2016/2031 Evropskega parlamenta in Sveta, uredb Sveta (ES) št. 1/2005 in (ES) št. 1099/2009 ter direktiv Sveta 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES in 2008/120/ES ter razveljavitvi uredb (ES) št. 854/2004 in (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 89/608/EGS, 89/662/EGS, 90/425/EGS, 91/496/EGS, 96/23/ES, 96/93/ES in 97/78/ES ter sklepa Sveta 92/438/EGS (Uredba o uradnem nadzoru) ([2]) ter zlasti člena 22(3) in člena 52 Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Virus rjave grbančavosti plodov paradižnika (virus ToBRFV) (v nadaljnjem besedilu: zadevni škodljivi organizem) v Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2019/2072 ([3]) trenutno ni naveden kot karantenski škodljivi organizem za Unijo ali kot nadzorovani nekarantenski škodljivi organizem za Unijo. Vendar izpolnjuje merila iz pododdelka 2 oddelka 3 Priloge I k Uredbi (EU) 2016/2031 za predhodno oceno za ugotavljanje istovetnosti škodljivih organizmov, ki so začasno opredeljeni kot karantenski škodljivi organizmi za Unijo in za katere se zahtevajo začasni ukrepi iz člena 30(1) navedene uredbe.

(2) Izvedbena uredba Komisije (EU) 2020/1191 ([4]) je določila ukrepe za preprečevanje vnosa zadevnega škodljivega organizma v Unijo in njegovega širjenja znotraj Unije. Navedena uredba velja do 31. maja 2023.

(3) Po sprejetju Izvedbene uredbe (EU) 2020/1191 so bile zbrane novejše znanstvene informacije o širjenju zadevnega škodljivega organizma in metodah testiranja, službe Komisije pa so pri revizijah zagotovile povratne informacije o izvajanju določb in njihovem vplivu na zaščito pred širjenjem bolezni. To upravičuje potrebo po sprejetju novega akta s podrobnejšimi ukrepi od tistih, ki jih določa navedena uredba.

(4) Za zagotovitev najbolj proaktivnega pristopa k varstvu rastlin bi bilo treba določiti ukrepe za primere, v katerih katera koli oseba znotraj ozemlja Unije sumi ali ugotovi navzočnost zadevnega škodljivega organizma, ter v zvezi z ustreznim uradnim obvestilom pristojnemu organu in ukrepi, ki jih ta mora sprejeti.

([1]) UL L 317, 23.11.2016, str. 4.
([2]) UL L 95, 7.4.2017, str. 1.
([3]) Izvedbena uredba Komisije (EU) 2019/2072 z dne 28. novembra 2019 o določitvi enotnih pogojev za izvajanje Uredbe (EU) 2016/2031 Evropskega parlamenta in Sveta, kar zadeva ukrepe varstva pred škodljivimi organizmi rastlin, ter razveljavitvi Uredbe Komisije (ES) št. 690/2008 in spremembi Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2018/2019 (UL L 319, 10.12.2019, str. 1).
([4]) Izvedbena uredba Komisije (EU) 2020/1191 z dne 11. avgusta 2020 o vzpostavitvi ukrepov za preprečevanje vnosa virusa rjave grbančavosti plodov paradižnika (virusa ToBRFV) v Unijo in njegovega širjenja znotraj Unije ter razveljavitvi Izvedbenega sklepa (EU) 2019/1615 (UL L 262, 12.8.2020, str. 6).

(5) Kadar je navzočnost zadevnega škodljivega organizma na ozemlju države članice uradno potrjena, bi moral pristojni organ zadevne države članice vzpostaviti razmejeno območje, da se zagotovi izkoreninjenje navedenega škodljivega organizma in prepreči njegovo širjenje na preostalo ozemlje Unije. Za zagotovitev najbolj ustreznega in sorazmernega pristopa bi bilo treba sprejeti različna pravila za razmejitev v primeru potrditve navzočnosti zadevnega škodljivega organizma na enotah pridelave s fizično zaščito zaradi zmanjšanega fitosanitarnega tveganja, ki izhaja iz navedene zaščite.

(6) Za zagotovitev proaktivnejšega pristopa k zaščiti ozemlja Unije pred zadevnim škodljivim organizmom bi morale države članice izvajati letne preiskave za ugotavljanje navzočnosti zadevnega škodljivega organizma na svojem ozemlju.

(7) Določiti bi bilo treba pravila za premike semen sorte *Solanum lycopersicum* L. in njihovih hibridov in sorte *Capsicum* spp. (v nadaljnjem besedilu: zadevna semena) ter rastlin za saditev, razen zadevnih semen, sorte *Solanum lycopersicum* L. in njihovih hibridov in sorte *Capsicum* spp. (v nadaljnjem besedilu: zadevne rastline za saditev) znotraj Unije, ker je najverjetneje, da bodo navedena semena in druge rastline za saditev gostile in širile zadevni škodljivi organizem.

(8) Navedena pravila, kot je ustrezno za vrsto rastline in njeno pridelavo, bi morala vključevati enoto pridelave, ki je prosta škodljivega organizma, vizualni pregled, vzorčenje in testiranje, ustrezno ravnanje s partijami ter ukrepe za matične rastline. Tak pristop je potreben za prilagoditev tehničnim okoliščinam vsakega primera pridelave in premikov zadevnih semen in zadevnih rastlin.

(9) Pristojni organ bi moral zlasti vzorčiti in testirati vse partije zadevnih semen, da se ugotovi navzočnost zadevnega škodljivega organizma. Navedena zadevna semena bi moral pristojni organ ali izvajalec poslovne dejavnosti, kot je ustrezno, pred nadaljnjo predelavo tudi testirati, v skladu z navedenimi testi pa bi moralo biti ugotovljeno, da so prosta zadevnega škodljivega organizma. To je potrebno za zaščito ozemlja Unije pred zadevnim škodljivim organizmom, saj so navedena semena vhodni material za pridelavo vseh zadevnih rastlin.

(10) Za zaščito ozemlja Unije pred zadevnim škodljivim organizmom bi bilo treba določiti zahteve za vnos zadevnih semen in zadevnih rastlin za saditev iz tretjih držav v Unijo. Navedene zahteve bi morale biti podobne zahtevam glede premikov zadevnih semen in zadevnih rastlin za saditev znotraj Unije, da se zagotovi nediskriminatoren pristop.

(11) Sorazmerno je iz navedenih zahtev izvzeti zadevna semena in zadevne rastline, ki pripadajo sortam, za katere je znano, da so odporne proti zadevnemu škodljivemu organizmu, ker se zadevno fitosanitarno tveganje v primeru navedenih rastlin zmanjša na sprejemljivo raven. Države članice bi morale Komisijo in druge države članice uradno obvestiti o seznamu navedenih odpornih sort, ki se redno posodablja.

(12) Za zagotovitev učinkovitega uradnega nadzora proti vstopu zadevnega škodljivega organizma v Unijo bi moral pristojni organ vsaj 20 % pošiljk zadevnih semen in zadevnih rastlin za saditev vzorčiti in testirati na mejnih kontrolnih točkah prvega vstopa v Unijo ali na kontrolni točki iz Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/2123 ([5]). Za pošiljke zadevnih semen in zadevnih rastlin za saditev s poreklom iz Izraela in Kitajske bi morala navedena stopnja vzorčenja in testiranja biti 50 % oziroma 100 % zaradi večjega števila prestrežb zadevnega škodljivega organizma v blagu s poreklom iz navedenih tretjih držav.

(13) Da bi tretjim državam, pristojnim organom in poklicnim izvajalcem dejavnosti omogočili dovolj časa za prilagoditev določbam te uredbe, bi se morala uporabljati od 1. septembra 2023. Iz tega razloga in da bi se izognili kakršnim koli pravnim vrzelim bi bilo treba prenehanje uporabe Izvedbene uredbe (EU) 2020/1191 podaljšati z 31. maja 2023 na 31. avgust 2023.

([5]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/2123 z dne 10. oktobra 2019 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2017/625 Evropskega parlamenta in Sveta glede pravil v zvezi s tem, v katerih primerih in pod katerimi pogoji se identifikacijski in fizični pregledi nekaterega blaga lahko izvajajo na kontrolnih točkah, dokumentacijski pregledi pa v oddaljenosti od mejnih kontrolnih točk (UL L 321, 12.12.2019, str. 64).

(14) Celovita ocena zadevnega škodljivega organizma še ni zaključena, namenjena pa je ugotovitvi njegovega tveganja za ozemlje Unije. Zato bi se morala ta uredba uporabljati do 31. decembra 2024, da se omogoči dovolj časa za izvedbo navedene ocene.

(15) Za hitro obravnavanje fitosanitarnega tveganja zadevnega škodljivega organizma bi bilo treba pravila te uredbe začeti uporabljati v najkrajšem možnem času. Zato bi morala ta uredba začeti veljati dan po objavi.

(16) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem Stalnega odbora za rastline, živali, hrano in krmo –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Predmet urejanja

Ta uredba določa ukrepe za preprečevanje vnosa virusa rjave grbančavosti plodov paradižnika ToBRFV v Unijo in njegovega širjenja znotraj Unije.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(a) „zadevni škodljivi organizem“ pomeni virus rjave grbančavosti plodov paradižnika (virus ToBRFV);

(b) „zadevne rastline“ pomenijo rastline sorte *Solanum lycopersicum* L. in njihove hibride ter sorte *Capsicum* spp., razen zadevnih semen in zadevnih plodov;

(c) „zadevne rastline za saditev“ pomenijo rastline za saditev sorte *Solanum lycopersicum* L. in njihove hibride ter sorte *Capsicum* spp., razen zadevnih semen;

(d) „zadevna semena“ pomenijo semena sorte *Solanum lycopersicum* L. in njihove hibride ter sorte *Capsicum* spp.;

(e) „zadevni plodovi“ pomenijo plodove sorte *Solanum lycopersicum* L. in njihove hibride ter sorte *Capsicum* spp.

Člen 3

Prepovedi v zvezi z zadevnim škodljivim organizmom

Prepovedano je vnašanje zadevnega škodljivega organizma na ozemlje Unije, njegovo premikanje po njem ter posedovanje, razmnoževanje ali izpust na njem.

Člen 4

Ukrepi v primeru suma ali odkritja navzočnosti zadevnega škodljivega organizma

1. Vsaka oseba na ozemlju Unije, ki sumi ali odkrije navzočnost zadevnega škodljivega organizma, nemudoma obvesti pristojni organ in mu predloži vse ustrezne informacije o navzočnosti ali sumu na navzočnost navedenega škodljivega organizma.

2. Pristojni organ ob prejemu takih informacij:

(a) nemudoma evidentira predložene informacije;

(b) sprejme vse potrebne ukrepe, da se potrdi ali ovrže navzočnost ali sum na navzočnost zadevnega škodljivega organizma;

(c) zagotovi, da so vse osebe, ki imajo pod svojim nadzorom zadevne rastline, zadevna semena ali zadevne plodove, ki bi lahko bile okužene z zadevnim škodljivim organizmom, nemudoma obveščene o:

(i) navzočnosti ali sumu na navzočnost zadevnega škodljivega organizma ter

(ii) morebitnih tveganjih, povezanih z zadevnim škodljivim organizmom, in ukrepih, ki jih je treba sprejeti.

Člen 5

Preiskave za ugotavljanje navzočnosti zadevnega škodljivega organizma

1. Pristojni organi izvedejo letne preiskave za ugotavljanje navzočnosti zadevnega škodljivega organizma na svojem ozemlju.

2. Navedene preiskave:

(a) vključujejo vzorčenje in testiranje, kot sta določena v Prilogi, ter

(b) temeljijo na:

(i) ocenjenem tveganju vnosa in širjenja zadevnega škodljivega organizma v zadevno državo članico in znotraj nje ter

(ii) trdnih znanstvenih in tehničnih načelih v zvezi z možnostjo odkrivanja zadevnega škodljivega organizma.

3. Države članice vsako leto do 30. aprila Komisijo in druge države članice uradno obvestijo o rezultatih preiskav, ki so jih izvedle v predhodnem koledarskem letu.

Člen 6

Ukrepi v primeru potrjene navzočnosti zadevnega škodljivega organizma

1. Kadar se uradno potrdi navzočnost zadevnega škodljivega organizma na ozemlju države članice, pristojni organ zadevne države članice zagotovi, da so sprejeti ustrezni ukrepi za izkoreninjenje zadevnega škodljivega organizma v skladu s členom 17 Uredbe (EU) 2016/2031.

Navedeni pristojni organ sprejme ukrepe iz odstavkov 2 in 3 tega člena, razen če so v zvezi z zadevnim škodljivim organizmom izpolnjeni pogoji iz člena 18(4) Uredbe (EU) 2016/2031.

Ukrepi iz odstavkov 2 in 3 se ne uporabljajo za zadevne rastline za saditev sort, za katere je znano, da so odporne proti zadevnemu škodljivemu organizmu. Države članice Komisijo in druge države članice uradno obvestijo o seznamu navedenih odpornih sort, ki se redno posodablja.

2. Pristojni organ nemudoma vzpostavi razmejeno območje, kot sledi:

(a) če je zadevni škodljivi organizem navzoč na enotah pridelave s fizično zaščito, razmejeno območje obsega vsaj enoto pridelave, na kateri je bil odkrit zadevni škodljivi organizem;

(b) če je zadevni škodljivi organizem navzoč na enotah pridelave, ki niso tiste iz točke (a), razmejeno območje obsega:

(i) napadeno območje, ki vključuje vsaj enoto pridelave, na kateri je bila ugotovljena navzočnost zadevnega škodljivega organizma;

(ii) varovalni pas velikosti vsaj 30 m okrog napadenega območja.

3. Na razmejenem območju pristojni organ ali poklicni izvajalec dejavnosti pod uradnim nadzorom pristojnega organa:

(a) na enotah pridelave, namenjenih za pridelavo zadevnih rastlin za saditev ali za pridelavo zadevnih semen:

(i) nemudoma odstrani in uniči vse okužene partije zadevnih rastlin za saditev ter, kadar je ustrezno, njihov rastni substrat in zadevna semena iz navedenih partij. Navedena odstranitev in uničenje se izvedeta tako, da ni tveganja za širjenje zadevnega škodljivega organizma;

(ii) uporabi posebne higienske ukrepe za osebje ter na strukturah, orodjih in strojih, materialih in prevoznih sredstvih na enotah pridelave, da se prepreči širjenje zadevnega škodljivega organizma na druge partije na enoti pridelave in na zaporedne posevke zadevnih rastlin ali na druge enote pridelave;

(iii) uniči ali tretira rastni substrat vsaj ob koncu pridelovalne sezone tako, da ni ugotovljivega tveganja za širjenje zadevnega škodljivega organizma;

(b) na enotah pridelave, namenjenih za pridelavo zadevnih plodov:

(i) odstrani in uniči vse okužene zadevne rastline z enote pridelave vsaj ob koncu pridelovalne sezone. Odstranitev se izvede tako, da ni ugotovljivega tveganja za širjenje zadevnega škodljivega organizma;

(ii) uporabi posebne higienske ukrepe za osebje ter na strukturah, orodjih in strojih, materialih in embalaži ter prevoznih sredstvih plodov na enotah pridelave, da se prepreči širjenje zadevnega škodljivega organizma na zaporedne posevke zadevnih rastlin ali na druge enote pridelave;

(iii) uniči ali tretira rastni substrat vsaj ob koncu pridelovalne sezone tako, da ni ugotovljivega tveganja za širjenje zadevnega škodljivega organizma.

Člen 7

Premiki zadevnih rastlin za saditev znotraj Unije

1. Zadevne rastline za saditev se lahko znotraj Unije premikajo le, če jim je priložen rastlinski potni list, izdan po tem, ko pristojni organ ali zadevni izvajalec poslovne dejavnosti ugotovi, da so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

(a) zadevne rastline za saditev izvirajo iz zadevnih semen, ki izpolnjujejo zahteve iz členov 8 in 10;

(b) zadevne rastline za saditev so gojene na enoti pridelave, kjer je znano, da zadevni škodljivi organizem ni navzoč, na podlagi uradnih pregledov, ki se izvedejo ob ustreznem času za odkrivanje zadevnega škodljivega organizma;

(c) za zadevne rastline za saditev, ki kažejo simptome zadevnega škodljivega organizma, pristojni organ izvede vzorčenje in testiranje, navedeni testi pa pokažejo, da so navedene rastline proste zadevnega škodljivega organizma;

(d) partije zadevnih rastlin za saditev so bile hranjene ločeno od drugih partij zadevnih rastlin za saditev z uporabo ustreznih higienskih ukrepov.

Vzorčenje za testiranje, kot je navedeno v tem odstavku, se izvaja, kot je določeno v Prilogi.

2. Pogoji iz odstavka 1 za izdajo rastlinskega potnega lista se ne uporabljajo za zadevne rastline za saditev sort, za katere je znano, da so odporne proti zadevnemu škodljivemu organizmu. Države članice Komisijo in druge države članice uradno obvestijo o seznamu navedenih odpornih sort, ki se redno posodablja.

Člen 8

Premiki zadevnih semen znotraj Unije

1. Zadevna semena se lahko znotraj Unije premikajo le, če jim je priložen rastlinski potni list, izdan po tem, ko pristojni organ ali zadevni izvajalec poslovne dejavnosti ugotovi, da so izpolnjeni naslednji pogoji:

(a) matične rastline zadevnih semen so pridelane na enoti pridelave, kjer je znano, da zadevni škodljivi organizem ni navzoč, na podlagi uradnih pregledov, ki se izvedejo ob ustreznem času za odkrivanje zadevnega škodljivega organizma;

(b) v primeru partije zadevnega semena, ki izvira iz več kot 30 matičnih rastlin, pristojni organ za navedeno partijo zadevnega semena pred predelavo izvede vzorčenje in testiranje, kot sta določena v Prilogi, za ugotavljanje navzočnosti zadevnega škodljivega organizma, ali poklicni izvajalci dejavnosti izvedejo vzorčenje in testiranje pod uradnim nadzorom pristojnega organa ter je v skladu z navedenimi testi ugotovljeno, da je prosto zadevnega škodljivega organizma. Pristojni organ je uradno obveščen o vsaki navzočnosti zadevnega škodljivega organizma, okužene partije zadevnega semena pa se ne premikajo znotraj ozemlja Unije;

(c) v primeru partije zadevnih semen, ki izvirajo iz 30 matičnih rastlin ali manj, vzorčenje in testiranje, kot sta določena v Prilogi, za ugotavljanje navzočnosti zadevnega škodljivega organizma izvede pristojni organ ali ju izvedejo poklicni izvajalci dejavnosti pod uradnim nadzorom pristojnega organa na zadevnih semenih ali vsaki matični rastlini navedenih zadevnih semen. V skladu z navedenimi testi je ugotovljeno, da so zadevna semena ali matične rastline proste zadevnega škodljivega organizma. Pristojni organ je uradno obveščen o vsaki navzočnosti zadevnega škodljivega organizma, partije zadevnega semena, ki izvirajo iz okuženih matičnih rastlin, pa se ne premikajo znotraj ozemlja Unije;

(d) v primeru suma na navzočnost zadevnega škodljivega organizma vzorčenje in testiranje izvedejo le pristojni organi v skladu s členom 87(3), točka (c), Uredbe (EU) 2016/2031;

(e) poreklo vseh partij zadevnih semen se evidentira in dokumentira.

2. Z odstopanjem od odstavka 1, točke (a), (b), (c) in (d), se lahko zadevna semena, ki so požeta pred 31. avgustom 2023 in za katere zadevni pristojni organ ali izvajalec poslovne dejavnosti pred njihovim prvim premikom znotraj Unije ugotovi, da izpolnjujejo zahteve iz Izvedbene uredbe (EU) 2020/1191, premikajo znotraj Unije s priloženim rastlinskim potnim listom, ki potrjuje skladnost z navedenimi zahtevami.

3. Partije zadevnih semen, ki se prvič premikajo znotraj Unije od 1. aprila 2021 in testirane z encimsko imunsko metodo (v nadaljnjem besedilu: metoda ELISA) pred 30. septembrom 2020, se ponovno testirajo s testno metodo, ki ni metoda ELISA, kot je navedeno v točki 3 Priloge.

4. Vzorčenje in testiranje se izvedeta, kot je določeno v Prilogi.

5. Pogoji iz odstavkov 1 in 2 za izdajo rastlinskega potnega lista se ne uporabljajo za zadevna semena sort, za katera je znano, da so odporna proti zadevnemu škodljivemu organizmu. Države članice Komisijo in druge države članice uradno obvestijo o seznamu navedenih odpornih sort, ki se redno posodablja.

Člen 9

Vnos zadevnih rastlin za saditev v Unijo

1. Zadevne rastline za saditev, razen tistih, ki spadajo med sorte, za katere je znano, da so odporne proti zadevnemu škodljivemu organizmu, s poreklom iz tretjih držav se lahko vnesejo v Unijo le, če jim je priloženo fitosanitarno spričevalo, ki v rubriki „Dopolnilna izjava“ vključuje naslednje elemente:

(a) uradno izjavo, da zadevne rastline za saditev izvirajo iz semen, ki izpolnjujejo zahteve iz člena 10;

(b) uradno izjavo, da so bile zadevne rastline za saditev pridelane na enoti pridelave, ki jo registrira in nadzoruje nacionalna organizacija za varstvo rastlin v državi porekla, ter da je za navedene rastline znano, da so proste zadevnega škodljivega organizma na podlagi uradnih pregledov, vzorčenja in testiranja, ki se izvedejo ob ustreznem času za odkrivanje navedenega škodljivega organizma;

(c) ime registrirane enote pridelave.

2. Zadevne rastline za saditev tistih sort, za katere je znano, da so odporne proti zadevnemu škodljivemu organizmu, s poreklom iz tretjih držav se lahko vnesejo v Unijo le, če jim je priloženo fitosanitarno spričevalo, v katerem je v rubriki „Dopolnilna izjava“ potrjena navedena odpornost.

Člen 10

Vnos zadevnih semen v Unijo

1. Zadevna semena s poreklom iz tretjih držav, razen tistih, ki spadajo med sorte, za katere je znano, da so odporne proti zadevnemu škodljivemu organizmu, se lahko vnesejo v Unijo le, če jim je priloženo fitosanitarno spričevalo, ki v rubriki „Dopolnilna izjava“ zajema naslednje:

(a) uradno izjavo, da so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

(i) matične rastline zadevnih semen so bile pridelane na enoti pridelave, kjer je znano, da zadevni škodljivi organizem ni navzoč, na podlagi uradnih pregledov, ki se izvedejo ob ustreznem času za odkrivanje zadevnega škodljivega organizma;

(ii) v primeru partije zadevnih semen, ki izvirajo iz več kot 30 matičnih rastlin, sta na navedeni partiji zadevnega semena pred predelavo izvedena uradno vzorčenje in testiranje v zvezi z zadevnim škodljivim organizmom v skladu s Prilogo, v skladu z navedenimi testi pa je ugotovljeno, da so zadevna semena in rastline prosti zadevnega škodljivega organizma;

(iii) v primeru partije zadevnega semena, ki izvira iz 30 matičnih rastlin ali manj, sta vzorčenje in testiranje, kot sta določena v Prilogi, izvedena na zadevnih semenih ali na vsaki posamezni matični rastlini navedenih zadevnih semen. V skladu z navedenimi testi je ugotovljeno, da so zadevna semena ali matične rastline proste zadevnega škodljivega organizma;

(b) informacije, ki zagotavljajo sledljivost enote pridelave matičnih rastlin.

2. Zadevna semena sort, za katera je znano, da so odporna proti zadevnemu škodljivemu organizmu, s poreklom iz tretjih držav se lahko vnesejo v Unijo le, če jim je priloženo fitosanitarno spričevalo, v katerem je v rubriki „Dopolnilna izjava“ potrjena navedena odpornost.

3. Z odstopanjem od odstavka 1, točka (a), se lahko zadevna semena, ki so požeta pred 31. avgustom 2023 in za katera je pred njihovim vnosom v Unijo ugotovljeno, da izpolnjujejo zahteve iz Izvedbene uredbe (EU) 2020/1191, vnesejo na ozemlje Unije s priloženim fitosanitarnim spričevalom, v katerem je v rubriki „Dopolnilna izjava“ navedena naslednja izjava: „Ta semena so bila požeta pred 31. avgustom 2023 in zanje je bilo ugotovljeno, da so skladna z Uredbo (EU) 2020/1191“.

Člen 11

Uradni pregledi ob vnosu v Unijo

Pristojni organ na mejnih kontrolnih točkah prvega prispetja v Unijo ali na kontrolni točki iz člena 2 Delegirane uredbe (EU) 2019/2123 vzorči in testira vsaj 20 % pošiljk zadevnih semen in zadevnih rastlin za saditev, kot je določeno v Prilogi k tej uredbi.

Za pošiljke zadevnih semen in zadevnih rastlin za saditev s poreklom iz Izraela in Kitajske je stopnja vzorčenja in testiranja 50 % oziroma 100 %.

Člen 12

Sprememba Izvedbene uredbe (EU) 2020/1191

V členu 12 Izvedbene uredbe (EU) 2020/1191 se datum „31. maja 2023“ nadomesti z datumom „31. avgusta 2023“.

Člen 13

Začetek veljavnosti in datum začetka uporabe

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. septembra 2023 do 31. decembra 2024.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 25. maja 2023

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOGA

1. **Načrti vzorčenja za zadevna semena, razen tistih sort, za katere je znano, da so odporne proti zadevnemu škodljivemu organizmu**

Vzorčenje semen za testiranje se izvede v skladu z naslednjimi načrti vzorčenja, in sicer glede na partije semen, kot je določeno v ustreznih preglednicah mednarodnega standarda za fitosanitarne ukrepe št. 31 (Metodologije vzorčenja pošiljk, ISPM 31):

(a) za partijo semen, ki izvirajo iz 30 matičnih rastlin ali manj:

— uporaba hipergeometrijskega načrta vzorčenja, s katerim se lahko s 95-odstotno zanesljivostjo določi raven okuženosti rastlin, ki znaša 10 % ali več, ali

— testiranje vsake matične rastline partije semena;

(b) za partijo semen, ki vsebuje 3 000 semen ali manj: uporaba hipergeometrijskega načrta vzorčenja, s katerim se lahko s 95-odstotno zanesljivostjo določi raven okuženosti rastlin, ki znaša 10 % ali več,

(c) za partijo semen, ki vsebuje več kot 3 000, vendar manj kot ali točno 30 000 semen: uporaba načrta vzorčenja, s katerim se lahko s 95-odstotno zanesljivostjo določi raven navzočnosti okuženih rastlin, ki znaša 1 % ali več;

(d) za partijo semen, ki vsebuje več kot 30 000 semen: uporaba načrta vzorčenja, s katerim se lahko s 95-odstotno zanesljivostjo določi raven navzočnosti okuženih rastlin, ki znaša 0,1 % ali več;

za metode verižne reakcije s polimerazo (PCR) so podvzorci sestavljeni iz največ 1 000 semen.

2. **Načrti vzorčenja za zadevne rastline, razen tistih sort, za katere je znano, da so odporne proti zadevnemu škodljivemu organizmu**

(a) V primeru navedenih zadevnih rastlin se na enoto pridelave in na kultivarja, kadar je to ustrezno, zbere vsaj en vzorec do 200 mladih listov z vrha rastline ali čašnih listov s plodov.

(b) V primeru simptomatičnih rastlin se vzorčenje za testiranje izvede na vsaj treh simptomatičnih listih.

(c) V primeru testiranja matičnih rastlin se po potrebi zberejo mladi listi z vrha rastline ali čašni listi s plodov.

3. **Metode testiranja za odkrivanje in identifikacijo zadevnega škodljivega organizma na semenih, razen semen sort, za katere je znano, da so odporne proti zadevnemu škodljivemu organizmu**

Za odkrivanje zadevnega škodljivega organizma na zadevnih semenih se uporabi ena od naslednjih metod testiranja:

— metoda RT-PCR v realnem času z uporabo primerjev in sond, opisanih v protokolu Svetovne semenarske organizacije (protokol ISF 2020) ([1]);

— metoda RT-PCR v realnem času z uporabo primerjev in sond Menzel in Winter (2021) ([2]);

— metoda RT-PCR v realnem času z uporabo primerjev in sond Bernabé-Orts *et al.* (2021) ([3]);

V primeru pozitivnega rezultata testa za odkrivanje se izvede druga metoda testiranja, ki je drugačna od tiste, uporabljene za odkrivanje, z eno od zgoraj navedenih metod RT-PCR v realnem času z uporabo istega vzorca za potrditev identifikacije. V primeru nedoslednosti med rezultati odkrivanja in identifikacije, pridobljenimi za pilirana semena, se obloga odstrani, semena pa se ponovno testirajo, če je ustrezno.

([1]) ISF (2020), Detection of Infectious Tomato brown rugose fruit virus (ToBRFV) in Tomato and Pepper Seed (Odkrivanje nalezljivega virusa rjave grbančavosti plodov (virusa ToBRFV) na semenih paradižnika in paprike) https://worldseed.org/our-work/seed-health/ishi-methods/, version1.5, upload 29/03/2023.

([2]) Menzel, W. & Winter, S. (2021). Identifikacija novih in znanih tobamovirusov na paradižniku in drugih razhudnikovkah z uporabo novega para generičnih primerjev in razvojem specifične RT-qPCR za virus ToBRFV. *Acta Horticulturae* 1316, str. 143–148.

([3]) Bernabé-Orts J.M., Torre C., Méndez-López E., Hernando Y., Aranda M.A. (2021) New Resources for the Specific and Sensitive Detection of the Emerging Tomato Brown Rugose Fruit Virus (Novi viri za specifično in občutljivo odkrivanje porarajočega se virusa rjave grbančavosti plodov paradižnika). *Viruses* 13, 1680.

4. **Metode testiranja za odkrivanje in identifikacijo zadevnega škodljivega organizma na zadevnih rastlinah, razen tistih sort, za katere je znano, da so odporne proti zadevnemu škodljivemu organizmu, ter na zadevnih plodovih**

Za odkrivanje zadevnega škodljivega organizma na zadevnih rastlinah, razen tistih sort, za katere je znano, da so odporne proti zadevnemu škodljivemu organizmu, ter na zadevnih plodovih se izvede ena od naslednjih metod testiranja:

— metoda ELISA, in sicer le za simptomatični material;

— konvencionalna metoda RT-PCR z uporabo primerjev Alkowni *et al*. (2019) ([4]);

— konvencionalna metoda RT-PCR z uporabo primerjev Rodriguez-Mendoza *et al*. (2019) ([5]);

— metoda RT-PCR v realnem času z uporabo primerjev in sond, opisanih v protokolu Svetovne semenarske organizacije (protokol ISF 2020) ([6]);

— metoda RT-PCR v realnem času z uporabo primerjev in sond Menzel in Winter (2021) ([7]);

— metoda RT-PCR v realnem času z uporabo primerjev in sond Bernabé-Orts *et al*. (2021) ([8]).

V primeru pozitivnega rezultata testa za odkrivanje se izvede druga metoda testiranja, ki je drugačna od tiste, uporabljene za odkrivanje, z eno od zgoraj navedenih metod RT-PCR z uporabo istega vzorca za potrditev identifikacije.

([4]) Alkowni R., Alabdallah O., Fadda Z. (2019) Molecular identification of tomato brown rugose fruit virus in tomato in Palestine (Molekularna identifikacija virusa rjave grbančavosti plodov paradižnika v Palestini). *Journal of Plant Pathology* 101(3), 719–723.

([5]) Rodríguez-Mendoza J., Garcia-Avila C.J., López-Buenfil J.A., Araujo-Ruiz K., Quezada A., Cambrón-Crisantos J.M., Ochoa-Martínez D. L. (2019) Identification of Tomato brown rugose fruit virus by RT-PCR from a coding region or replicase (Identifikacija virusa rjave grbančavosti plodov paradižnika z metodo RT-PCR iz kodirajoče regije ali replikaze). *Mexican Journal of Phytopathology* 37(2), 346–356.

([6]) ISF (2020), Detection of Infectious Tomato brown rugose fruit virus (ToBRFV) in Tomato and Pepper Seed (Odkrivanje nalezljivega virusa rjave grbančavosti plodov (virusa ToBRFV) na semenih paradižnika in paprike) https://worldseed.org/our-work/seed-health/ishi-methods/, version1.5, upload 29/03/2023.

([7]) Menzel, W. & Winter, S. (2021). Identifikacija novih in znanih tobamovirusov na paradižniku in drugih razhudnikovkah z uporabo novega para generičnih primerjev in razvojem specifične RT-qPCR za virus ToBRFV. *Acta Horticulturae* 1316, str. 143–148.

([8]) Bernabé-Orts J.M., Torre C., Méndez-López E., Hernando Y., Aranda M.A. (2021) New Resources for the Specific and Sensitive Detection of the Emerging Tomato Brown Rugose Fruit Virus (Novi viri za specifično in občutljivo odkrivanje porarajočega se virusa rjave grbančavosti plodov paradižnika). *Viruses* 13, 1680.